

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет економіки та управління

Кафедра міжнародної економіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Жильцов О.Б.

“ ” 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

для студентів

спеціальності 051 “Економіка”

освітнього рівня

першого (бакалаврського)

Освітньої програми 051.00.01 Економіка міста. Урбаністика

Київ - 2023

Розробник:

доктор економічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри міжнародної економіки Сундук Анатолій Миколайович

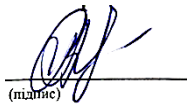
Викладач:

доктор економічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри міжнародної економіки Сундук Анатолій Миколайович

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки

Протокол від 1 вересня 2022 р. № 1.

Завідувач кафедри

(підпис)

А.В. Шлапак

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 051.00.01 Економіка міста. Урбаністика)

01.09.2022 р.

Керівник освітньої програми

Ю.М. Жукова

Робочу програму перевірено

01.09.2022 р.

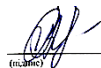
Заступник директора/декана

О.О. Казак

Пролонговано:

на 2023/2024 н.р.

(підпис)

(Шлапак А.В.), “ 1 ” 09 2023 р., протокол № 11

на 20__/20__ н.р.

(підпис)

(_____)
(ПІБ)

,” “ ” ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р.

(підпис)

(_____)
(ПІБ)

,” “ ” ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р.

(_____)

,” “ ” ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4 кредитів / 120 годин	
Курс	2	
Семестр	3	
Кількість змістових модулів з розподілом:		
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Самостійна робота	26	
Форма семестрового контролю	Екзамен - 30	

Мета дисципліни: формування здатностей самостійно мислити, генерувати управлінські рішення, проводити аналіз ситуації, виконувати розрахунки щодо можливих шляхів розвитку регіонів

Завдання навчальної дисципліни:

- сформувані у студентів розуміння основних засад і принципів розвитку регіонів в умовах поширення постіндустріальних процесів;
- сформувані у студентів спроможність проводити оцінку поточної ситуації;
- закріпити систему економічних знань і засвоєння положень досягнень теорії і практики розвитку регіонів;
- сформувані практичні вміння проводити оцінку і аналіз систем управління регіонами з врахуванням передового українського і зарубіжного досвіду.

3. Результати навчання за дисципліною.**У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:**

знати:

- понятійний апарат дисципліни;
- систему правого забезпечення України, що регулює діяльність і розвиток регіонів;
- економічні основи розвитку регіонів;
- методи дослідження основних параметрів розвитку регіонів з врахуванням сучасних тенденцій функціонування;
- методику планування розвитку регіонів з врахування передового світового досвіду;
- методику обліку основних сторін розвитку економіки регіонів під час розроблення програмних документів;

- підходи до корегування програмних документів розвитку економіки регіонів.

вміти:

- застосовувати сформовані знання в практичній діяльності роботи економіста;
- застосовувати сформовані знання для проведення аналітичних розрахунків;
- застосовувати сформовані знання для розроблення програмних документів розвитку економіки регіонів.

Загальні та спеціальні компетентності:

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.
СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.
СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.
СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.
СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

Програмні результати навчання.

- **РН4.** Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.
- **РН7.** Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.
- **РН9.** Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
- **РН13.** Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

- **PH19.** Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.
- **PH21.** Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторні:					Самостійні
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи побудови системи регіональної економіки							
Тема 1. Актуальність вивчення дисципліни в сучасних умовах ведення діяльності	5	2	-	2	-	-	1
Тема 2. Поняття регіональної економіки і його особливості	5	2	-	2	-	-	1
Тема 3. Система показників і методів оцінки регіональної економіки	6	2	-	2	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	18	6	-	6	-	-	4
Змістовний модуль 2. Оцінка складових економічної системи регіону							
Тема 4. Природно-ресурсний потенціал як базис для розвитку регіональної економіки	6	2	-	2	-	-	2
Тема 5. Паливно-енергетичний комплекс і його особливості	6	2	-	2	-	-	2
Тема 6. Особливості розвитку металургійного комплексу	6	2	-	2	-	-	2
Тема 7. Потенціал машинобудування держави і регіонів	6	2	-	2	-	-	2
Тема 8. Хімічний комплекс і його особливості	6	2	-	2	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	32	10	-	10	-	-	10
Змістовний модуль 3. Оцінка складових економічної системи регіону							
Тема 9. Лісопромисловий комплекс і його особливості	6	2	-	2	-	-	2
Тема 10. Агропромисловий комплекс держави і регіонів	6	2	-	2	-	-	2
Тема 11. Будівельний комплекс	6	2	-	2	-	-	2
Тема 12. Особливості розвитку і розташування транспортного комплексу	6	2	-	2	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	26	8	-	8	-	-	8
Змістовний модуль 4. Прикладі аспекти гарантування економічної безпеки регіонів							
Тема 13. Поняття економічної безпеки регіонів	6	2	-	2	-	-	2
Тема 14. Параметри економічної безпеки	6	2	-	2	-	-	2
Модульний контроль	2						
Разом	14	4	-	4	-	-	4
Семестровий контроль - екзамен	30						
Усього	120	28	-	28	-	-	26

Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи побудови системи регіональної економіки

Тема 1. Актуальність вивчення дисципліни в сучасних умовах ведення діяльності. Місце і роль курсу в сучасних умовах. Важливість питань організації дослідження регіональної економіки. Необхідність дослідження проблем регіональної економіки. Можливість імплементації передового українського і зарубіжного досвіду розвитку економіки регіону. Проблеми і перспективи гарантування економічного розвитку регіонів. Об'єкт і предмет вивчення дисципліни. Мета і система цілей організації політики розвитку регіонів. Місце дисципліни в системі інших галузей дослідження питань економічного розвитку.

Тема 2. Поняття регіональної економіки і його особливості. Змістовні особливості поняття регіональної економіки. Історичні особливості розвитку поняття регіональної економіки. Авторські підходи до дослідження понять розвитку економіки регіону. Основні складові поняття економіки регіону. Можливість зміни і варіації структур економіки регіону. Вплив зовнішніх і внутрішніх процесів щодо розвитку економіки регіону. Економіка регіону в умовах війни.

Тема 3. Система показників і методів оцінки регіональної економіки. Поняття показника оцінки і його особливості. Види показників і їх призначення. Можливість використання цих показників для оцінювання регіональної економіки.

Методи оцінки розвитку економіки регіону. Поняття методу. Види методів оцінки. Особливості застосування методу в діагностиці рівня розвитку економіки регіону.

Змістовний модуль 2. Оцінка складових економічної системи регіону

Тема 4. Природно-ресурсний потенціал як базис для розвитку регіональної економіки. Поняття природно-ресурсного потенціалу. Його складові. Забезпеченість України природними ресурсами. Розподіл природних ресурсів за регіонами.

Природно-ресурсний потенціал як базис для розвитку регіональної економіки. Особливості, перспективи забезпечення розвитку економіки природними ресурсами. Сировинні галузі економіки.

Тема 5. Паливно-енергетичний комплекс і його особливості. Поняття паливно-енергетичного комплексу. Структура ПЕКу (паливна і енергетичні галузі). Особливості складових структури комплексу. Їх зв'язок з іншими галузями економіки. Паливно-енергетичний баланс і його особливості. Можливості покриття дефіциту балансу.

Паливна галузь. Вугілля – основний енергетичний ресурс країни. Головні вугільні басейни. Основні переваги і проблеми розвитку вугільної галузі. Причини кризових явищ вугільної галузі. Нафтова і газова галузі. Особливості видобутку. Райони видобутку нафти і газу. НПЗ і їх потужності. Газотранспортна система і її значення. Торф'яна промисловість в умовах кризових явищ.

Енергетична галузь. Роль галузі в розвитку економіки. Історія розвитку. Потужність електростанцій. Теплова енергетика, теплові електростанції. Гідроенергетика. Атомна енергетика. Посилення ваги нових видів енергії. Шляхи розвитку ПЕКУ.

Тема 6. Особливості розвитку металургійного комплексу. Поняття металургійного комплексу. Структура металургії. Особливості складових структури комплексу. Їх зв'язок з іншими галузями економіки.

Чорна металургія. Забезпеченість сировиною. Запаси залізної і марганцевої руди. Залізорудні басейни. Підприємства металургії. Підприємства Донецького металургійного району. Позитиви і проблеми розвитку металургії.

Кольорова металургія. Структура і забезпеченість сировиною. Алюмінієва промисловість. Нікелева промисловість. Магнієва промисловість. Виробництво ртуті. Позитиви і проблеми розвитку металургії.

Тема 7. Потенціал машинобудування держави і регіонів. Поняття машинобудування як важливої галузі промисловості. Структура галузі. Особливості складових структури комплексу. Їх зв'язок з іншими галузями економіки.

Приладобудування. Енергетичне машинобудування. Електротехнічна промисловість. Транспортне машинобудування. Їх поширення. Основні підприємства. Роль іноземного капіталу в розбудові галузі. Позитиви і проблеми розвитку галузі.

Тема 8. Хімічний комплекс і його особливості. Зміст і структура галузі. Її особливості. Структура хімічного комплексу як важливої галузі економіки. Вплив комплексу щодо інших видів виробництв.

Забезпеченість сировиною. Гірничохімічна промисловість: видобуток хімічної сировини. Галузі основної хімії (виробництво соди, мінеральних добрив). Содова промисловість. Виробництво смол і пластмас. Побутова хімія. Позитиви і проблеми розвитку галузі.

Змістовний модуль 3. Оцінка складових економічної системи регіону

Тема 9. Лісопромисловий комплекс і його особливості. Зміст і структура галузі. Особливості розвитку комплексу в умовах зміни умов оточуючого середовища.

Забезпеченість сировиною. Вирощування лісу: особливості процесу. Основні райони за вирощуванням лісу. Деревообробна промисловість. Особливості розміщення підприємств. Меблеве і фанерне виробництво. Целюлозо-паперова промисловість. Лісохімічна промисловість. Позитиви і проблеми розвитку галузі.

Тема 10. Агропромисловий комплекс держави і регіонів. Зміст і структура комплексу: виробництво засобів виробництва, аграрна галузь як сировинна база АПК, переробна промисловість.

Зернопродуктовий комплекс і його особливості. Вирощування зерна: регіони поширення, обсяги. Вирощування технічних культур (цукрові буряки, соняшник). Картоплепродуктовий комплекс і його особливості. Садівництво. Можливості експорту продукції за кордон. Роль агрохолдингів в функціонуванні АПК. Основні агрохолдинги і їх спеціалізація. Позитиви і проблеми розвитку галузі.

Тема 11. Будівельний комплекс. Зміст і структура галузі: промисловість будівельних конструкцій, будівельна індустрія.

Забезпеченість сировиною. Промисловість будівельних конструкцій. Виробництво цементу, цегли, плитки, бетону. Особливості розташування галузі. Її орієнтація щодо споживачів товару.

Будівельна індустрія. Темпи будівництва. Вплив стану економіки щодо розвитку будівництва. Позитиви і проблеми розвитку галузі.

Тема 12. Особливості розвитку і розташування транспортного комплексу. Поняття транспортного комплексу, його особливості. Класифікація транспортного комплексу.

Залізничний транспорт. Історія розвитку. Морський транспорт. Річковий транспорт. Автомобільний транспорт. Повітряний транспорт. Позитиви і проблеми розвитку галузі.

Змістовний модуль 4. Прикладі аспекти гарантування економічної безпеки регіонів

Тема. Поняття економічної безпеки регіонів. Важливість питань організації дослідження економічної безпеки. Необхідність дослідження проблем безпеки. Змістовні характеристики поняття економічної безпеки регіону, її функціональні і галузеві риси. Авторські тлумачення економічної безпеки. Теоретичні і практичні аспекти економічної безпеки. Структура економічної безпеки.

Тема 14. Параметри економічної безпеки. Особливості розвитку економіки регіонів в системі безпеки. Загальний економічний ландшафт політики безпеки. Основні процеси, що його формують.

Енергетична безпека регіонів і її особливості. Показники енергетичної безпеки і їх особливості.

Особливості фінансової безпеки регіонів. Показники безпеки і їх особливості. Сучасний стан фінансової безпеки. Вплив глобальних криз щодо рівня безпеки.

Потенціал інвестиційної безпеки регіонів. Показники безпеки і їх особливості. Основні проблеми. Регіональні особливості інвестиційної безпеки.

Контроль навчальних досягнень

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість	Кількість одиниць	Максимальна кількість
1.	Відвідування лекцій	1	3	3	5	5	4	4	2	2
2	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	3	3	5	5	4	4	2	2
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	5	25	4	20	2	10
4	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	3	30	5	50	4	40	2	20
5	Виконання модульної (контрольної) роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом				76		110		93		59
Максимальна кількість балів			338							
Розрахунок коефіцієнта: 338/60=5,63										
Екзамен 40										
Загалом 100										

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи побудови системи регіональної економіки			
1	Тема 1. Актуальність вивчення дисципліни в сучасних умовах ведення діяльності	1	5
2	Тема 2. Поняття регіональної економіки і його особливості	1	5
3	Тема 3. Система показників і методів оцінки регіональної	2	5

	економіки		
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. Оцінка складових економічної системи регіону			
4	Тема 4. Природно-ресурсний потенціал як базис для розвитку регіональної економіки	2	5
5	Тема 5. Паливно-енергетичний комплекс і його особливості	2	5
6	Тема 6. Особливості розвитку металургійного комплексу	2	5
7	Тема 7. Потенціал машинобудування держави і регіонів	2	5
8	Тема 8. Хімічний комплекс і його особливості	2	5
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. Оцінка складових економічної системи регіону			
9	Тема 9. Лісопромисловий комплекс і його особливості	2	5
10	Тема 10. Агропромисловий комплекс держави і регіонів	2	5
11	Тема 11. Будівельний комплекс	2	5
12	Тема 12. Особливості розвитку і розташування транспортного комплексу	2	5
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 4. Прикладі аспекти гарантування економічної безпеки регіонів			
13	Тема 13. Поняття економічної безпеки регіонів	2	5
14	Тема 14. Параметри економічної безпеки	2	5
	Разом	26	70

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль за результатами виконання контрольних (модульних) робіт передбачає оцінювання теоретичних знань та практичних умінь і навичок, що студент набув після завершення вивчення навчального матеріалу змістовного модулю з дисципліни. Виконання модульних робіт здійснюється в аудиторії.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи за кожним модулем. Контрольні (модульні) роботи включають тестування, відповіді на теоретичні питання, розв'язання практичних завдань та ситуацій.

Сума балів, накопичених студентом за виконання модульних контрольних робіт свідчить про ступінь оволодіння ним програмою навчальної дисципліни протягом конкретного етапу її вивчення.

Критерії оцінювання модульного контролю з дисципліни наступні:

20-25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко всебічно розкриває зміст теоретичних питань, тестових та практичних завдань.

15-20 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

10-15 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності і помилки.

1-10 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає,

недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0-10 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Форми проведення та критерії оцінювання модульного контролю

Модулі	Тема дисципліни	Форма контролю	Максимальна сума балів
I	Теми 1,2,3 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
II	Теми 4,5,6,7,8 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
III	Теми 9,10,11,12 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів
IV	Теми 13,14 згідно з тематичним планом дисципліни	контрольна робота	25 балів

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль – це підсумкове оцінювання результатів навчання студента за семестр, що здійснюється в університеті у формі екзамену. Підсумковий семестровий контроль проводиться за результатами поточного контролю протягом семестру, що оцінюється за шкалою ECTS у максимальні 40 балів, що переводиться у національну шкалу та для отримання рейтингової оцінки знань студента.

Питання до екзамену:

1. Необхідність дослідження проблем регіональної економіки.
2. Можливість імплементації передового українського і зарубіжного досвіду розвитку економіки регіону.
3. Проблеми і перспективи гарантування економічного розвитку регіонів.
4. Мета і система цілей організації політики розвитку регіонів.
5. Історичні особливості розвитку поняття регіональної економіки.
6. Авторські підходи до дослідження понять розвитку економіки регіону.
  - a. Основні складові поняття економіки регіону.
7. Вплив зовнішніх і внутрішніх процесів щодо розвитку економіки регіону.
8. Економіка регіону в умовах війни.
9. Види показників оцінки економіки регіону і їх призначення.
10. Методи оцінки розвитку економіки регіону.
11. Поняття природно-ресурсного потенціалу. Його складові.
12. Забезпеченість України природними ресурсами. Розподіл природних ресурсів за регіонами.

13. Природно-ресурсний потенціал як базис для розвитку регіональної економіки.
14. Поняття паливно-енергетичного комплексу. Структура ПЕКу (паливна і енергетичні галузі).
15. Особливості складових структури ПЕК. Їх зв'язок з іншими галузями економіки.
16. Паливно-енергетичний баланс і його особливості. Можливості покриття дефіциту балансу.
17. Вугілля – основний енергетичний ресурс країни. Головні вугільні басейни. Причини кризових явищ вугільної галузі.
18. Нафтова і газова галузі. Особливості видобутку. Райони видобутку нафти і газу. НПЗ і їх потужності.
19. Газотранспортна система і її значення.
20. Торф'яна промисловість в умовах кризових явищ.
21. Роль енергетичної галузі в розвитку економіки. Теплова енергетика, теплові електростанції. Гідроенергетика. Атомна енергетика.
22. Посилення ваги нових видів енергії. Шляхи розвитку ПЕКу.
23. Поняття металургійного комплексу. Структура металургії. Особливості складових структури комплексу. Їх зв'язок з іншими галузями економіки.
24. Чорна металургія. Запаси залізної і марганцевої руди. Залізородні басейни.
25. Підприємства металургії. Підприємства Донецького металургійного району.
26. Позитиви і проблеми розвитку металургії.
27. Кольорова металургія. Структура і забезпеченість сировиною.
28. Алюмінієва промисловість. Нікелева промисловість. Магнієва промисловість. Виробництво ртуті.
29. Позитиви і проблеми розвитку кольорової металургії.
30. Поняття та структура машинобудування машинобудування. Особливості складових структури машинобудування. Їх зв'язок з іншими галузями економіки.
31. Приладобудування. Енергетичне машинобудування. Електротехнічна промисловість. Транспортне машинобудування. Їх поширення та основні підприємства.
32. Роль іноземного капіталу в розбудові машинобудування. Позитиви і проблеми розвитку машинобудування.
33. Структура хімічного комплексу. Вплив комплексу щодо інших видів виробництв. Забезпеченість сировиною хімічного комплексу.
34. Гірничохімічна промисловість. Галузі основної хімії. Виробництво смол і пластмас. Побутова хімія.
35. Позитиви і проблеми розвитку хімічного комплексу.
36. Зміст і структура лісопромислового комплексу. Особливості розвитку комплексу в умовах зміни умов оточуючого середовища.

37. Забезпеченість сировиною лісопромислового комплексу. Основні райони за вирощуванням лісу.
38. Деревообробна промисловість. Особливості розміщення підприємств. Меблеве і фанерне виробництво. Целюлозо-паперова промисловість. Лісохімічна промисловість.
39. Позитиви і проблеми розвитку лісопромислового комплексу.
40. Зміст і структура агропромислового комплексу: виробництво засобів виробництва, аграрна галузь як сировинна база АПК, переробна промисловість.
41. Зернопродуктовий комплекс і його особливості. Вирощування зерна: регіони поширення, обсяги. Вирощування технічних культур (цукрові буряки, соняшник). Картоплепродуктовий комплекс і його особливості. Садівництво.
42. Можливості експорту продукції АПК за кордон.
43. Роль агрохолдингів в функціонуванні АПК. Основні агрохолдинги і їх спеціалізація.
44. Позитиви і проблеми розвитку АПК.
45. Зміст і структура будівельного комплексу. Забезпеченість сировиною будівельного комплексу. Особливості розташування будівельного комплексу.
46. Позитиви і проблеми розвитку будівельного комплексу.
47. Поняття транспортного комплексу. його особливості. Класифікація транспортного комплексу.
48. Залізничний транспорт. Морський транспорт. Річковий транспорт. Автомобільний транспорт. Повітряний транспорт. Позитиви і проблеми розвитку галузі.
49. Змістовні характеристики поняття економічної безпеки регіону, її функціональні і галузеві риси.
50. Авторські тлумачення економічної безпеки.
51. Теоретичні і практичні аспекти економічної безпеки. Структура економічної безпеки.
52. Особливості розвитку економіки регіонів в системі безпеки.
53. Енергетична безпека регіонів і її особливості. Показники енергетичної безпеки і їх особливості.
54. Особливості фінансової безпеки регіонів. Показники безпеки і їх особливості. Сучасний стан фінансової безпеки.
55. Потенціал інвестиційної безпеки регіонів. Показники безпеки і їх особливості. Регіональні особливості інвестиційної безпеки.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
А	100-90
В	82-89
С	75-81

D	69-74
E	60-68
FX	35-59
F	0-34

Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 120 год., лекції – 28 год., практичні заняття – 28 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 26 год., екзамен – 30 год.

Модулі	Змістовний модуль 1	Змістовний модуль 2	Змістовний модуль 3	Змістовний модуль 4
Назва модуля	Теоретичні основи побудови системи регіональної економіки	Оцінка складових економічної системи регіону	Оцінка складових економічної системи регіону	Прикладні аспекти гарантування економічної безпеки
Теми лекцій	Актуальність вивчення дисципліни в сучасних умовах ведення діяльності Поняття регіональної економіки і його особливості Система показників і методів оцінки регіональної економіки	Природно-ресурсний потенціал як базис для Паливно-енергетичний комплекс і його особливості Особливості розвитку металургійного комплексу Потенціал машинобудування держави і регіонів Хімічний комплекс і його особливості	Лісопромисловий комплекс і його особливості Агропромисловий комплекс держави і регіонів Будівельний комплекс Особливості розвитку і розташування транспортного комплексу	Поняття економічної безпеки регіонів Параметри економічної безпеки
Теми практичних занять	Актуальність вивчення дисципліни в сучасних умовах ведення діяльності Поняття регіональної економіки і його особливості Система показників і методів оцінки регіональної економіки	Природно-ресурсний потенціал як базис для Паливно-енергетичний комплекс і його особливості Особливості розвитку металургійного комплексу Потенціал машинобудування держави і регіонів Хімічний комплекс і його особливості	Лісопромисловий комплекс і його особливості Агропромисловий комплекс держави і регіонів Будівельний комплекс Особливості розвитку і розташування	Поняття економічної безпеки регіонів Параметри економічної безпеки
Самостійна робота	15 балів	25 балів	20 балів	10 балів
Модульний контроль	МК – 25 балів	МК – 25 балів	МК – 25 балів	МК – 25 балів
Разом	338, коефіцієнт переведення у 60-бальну шкалу: 337/60=5,63			
Екзамен	40			
Загалом	100			

Рекомендовані джерела Методичне забезпечення

Викладання навчальної дисципліни забезпечується сучасними технічними засобами навчання, що побудовані на новітніх інформаційно-комунікаційних технологіях (мультимедійне інформаційне забезпечення, мультимедійний проектор, SMART Board, авторські засоби мультимедіа).

На заняттях і під час самостійної роботи студентів використовуються методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни, дидактичні підходи, що розроблені на кафедрі, а саме:

- презентації;
- навчальні посібники;
- робоча програма навчальної дисципліни;
- збірка тестових і контрольних завдань для модульного оцінювання навчальних досягнень студентів;
- засоби підсумкового контролю (програми тестування, друковані завдання для підсумкового контролю).

Основна (базова)

1. Бутко М. Регіональна економіка в модернізаційному форматі. К: Центр навчальної літератури, 2020. – 432 с.
2. Лишиленко В.І Регіональна економіка. К: ЦУЛ, 2019. – 384 с.
3. Голіков А.П. Регіональна економіка та природокористування. К: ЦУЛ, 2019. – 352 с.
4. Дадашев Б., Гордієнко В., Обливанцов В. Регіональна економіка. К: Центр навчальної літератури, 2017. – 202 с.
5. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Ромащенко О.С. Регіональна економіка: навчальний посібник. К.: Держаний університет телекомунікацій, 2020. 121 с.
6. Латинін М.А. Державна економічна політика регіонального розвитку: навчальний посібник / за заг. ред. д.держ.упр., проф. М.А. Латиніна, д.е.н, проф. В. Б. Родченка. Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. 420 с.
7. Регіональна економіка: тренінг курс: Навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 051 «Економіка» / В.В.Соляр, О.В. Анісімова . - Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 173с. (<https://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/5185/1/Соляр%20В.В.%20Регіональна%20економіка.%20Тренінг-курс.pdf>)
8. Регіональна економіка : курс лекцій / Т. Г. Олійник, І. О. Мельник, О. А. Горобченко. – Миколаїв : МНАУ, 2017. – 119 с. (https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2098/1/Rehionalna_ekonomika_Oliyynyk.pdf)

Додаткова

1. Джаман М.О. Теорія економіки регіонів (<https://textbook.com.ua/rps/1473452913>)
2. Мартусенко І.В., Погріщук Б.В. Регіональна економіка (<https://textbook.com.ua/rps/1473452913-0>)
3. Шевчук Л.Т. Регіональна економіка (<https://textbook.com.ua/rps/1473452905>)
4. Національна парадигма сталого розвитку України / за заг. ред. академіка НАН України, д.т.н., проф., засл. діяча науки і техніки України Б. Є. Патона. – К.: Державна установа “Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України”, 2012. – 72 с.
5. Пастернак-Таранушенко Г. Економічна безпека держави / Пастернак-Таранушенко Г. – К.: Ін-т державного управління і самоврядування, 1994. – 140 с.
6. Економіка України: стратегія і політика довгострокового розвитку / За ред. Гейця В.М. к. , 2003.

Інформаційні джерела

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал Ради національної безпеки і оборони України. URL: <https://www.rnbo.gov.ua/>
4. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>